Kanoon.ir

درخت تو گر بار دانش بگیرد

به زیر آوری چرخ نیلوفری را

شما با دانلود این نمونه سوال، کد تخفیف خرید کتاب از سایت کانون بوک دریافت می کنید

برای دریافت کد جایزه خود، عدد 33 را به سر شماره 90008451 ارسال کنید.

kanoonBook.ir

www.kanoon.ir

نام دبیر: عنوان درس: فارسی ۳ پایهٔ تحصیلی ورشته: دوازدهم انسانی، تجربی و ریاضی	آموزش و پرورش شهرستان آمل نوبت اوّل – دی ماه ۱۴۰۳	شماره صندلی: مدت آزمون: ۷۰ دقیقه تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۸ ساعت برگزاری: ۱۰/۳۰ صبح	محل مهر آموزشگاه
نام و نام خانوادگی دانش‌آموز:			

ردیف	شـــــــــــــــــــــــرح ســـــــــــــــــــــــؤال	بارم
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	معنی واژه‌های مشخص شدهٔ زیر را بنویسید. الف) آدمی به هرجا می‌رود، گمان می‌کند به غایت‌القصوای مقصود خود رسیده است. ب) دست انابت به امید اجابت به درگاه حق ــ جلّ و علا ــ بردارد.	./۵
۲	معادل معنایی هریک از واژه‌های «آونگ» و «اورنگ» را در ابیات زیر بیابید و در جای خالی بنویسید. الف) آونگ: ..... ب) اورنگ: ..... بفـرمود تا پیش او شد وزیر بدو داد فرمان و تاج و سریر هر آن خون که آید به کین ریخته تو باشی به آن گیتی آویخته	./۵
۳	با توجّه به معنی، واژهٔ درست را انتخاب کنید. الف) با سیرت پاک خویش، نزد خلق محبوب بود و انواع نیکی‌ها به او ..... . (منسوب– منصوب) ب) مولانا تا سال‌ها از هجران و ..... شمس می‌نالید. (فراغ– فراق) پ) نهاده به (تاق– طاق) اندرون تخت زر	./۷۵
۴	در بین گروه‌های زیر، کدام گزینه اهمیّت املایی دارد؟ ۱. بانگ نای ۲. جوشش می ۳. سودای خوش ۴. مَرکَب شکر	./۲۵
۵	در میان گروه‌های املایی زیر، چهار غلط املایی وجود دارد؛ صورت درستِ آن‌ها را بنویسید. حوالهٔ سیصد تومان– دیوارهای قطور– قرفهٔ بلند آسمان– نشعه‌های سرشار از شعر– حیات علمی– شیون و صور– نمط عشق– طریق انبساط– سفله و فرومایه– کاذیه و جاکاغذی– طیلسان آبی– سوءهاضمه– تلألؤ پرشکوه	۱
۶	دو فعل مشخص‌شدهٔ زیر را از نظر کاربرد معنایی، بررسی کنید. بی‌گاه شد بی‌گاه شد، خورشید اندر چاه شد خورشیدِ جان عاشقان در خلوت الله شد	./۵
۷	در هر یک از موارد زیر، نوع حذف فعل را مشخّص کنید. الف) من آبروی نخواهم ز بهر نان دادن که پیش طایفه‌ای مرگ به که بیماری ب) در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب.	./۵
۸	در گروه اسمیِ «ناله‌های گریه‌آلود آن امام»: چند ترکیب وصفی، چند ترکیب اضافی و چند وابستهٔ وابسته وجود دارد؟ (فقط تعداد هریک را بنویسید.)	./۷۵

www-kanoon.ir

۹	درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. الف) در مصراعِ «گفت: تا داروغه را گوییم، در مسجد بخواب»، سه حرفِ اضافه وجود دارد. درست نادرست ب) بیتِ «گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت: کار شرع، کار درهم و دینار نیست»، چهار مفعول دارد. درست نادرست	./۵
۱۰	در بیت «همّتم بدرقهٔ راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نوسفرم»: الف) «وابستهٔ وابسته» را مشخّص کنید و نوع آن را بنویسید. ب) کدام واژه در نقش «مفعول» به کار رفته است؟ پ) از بین سه الگوی جملهٔ اسنادی، کدام الگو در بیت بالا وجود ندارد؟	۱
۱۱	در بیت زیر، نقش دستوریِ کلمات مشخّص‌شده را بنویسید. در عشق کسی قدم نهد، کش جان نیست با جان بودن به عشق در سامان نیست	./۷۵
۱۲	***قلمرو ادبی (۵ نمره)*** هر یک از مواردِ گروه «الف» را به آرایه‌های مناسبِ گروه «ب» وصل کنید. (یک مورد در ستون «ب» اضافی است) الف: – محرم این هوش جز بی‌هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست – مزینان از هزار و صد سال پیش، هنوز بر همان مُهر و نشان است که بود. ب: تضمین / پارادوکس / ایهام	./۵
۱۳	در بیت زیر، مجاز را بیابید و مفهوم آن را بنویسید. بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک؟ بگفت آن گه که باشم خفته در خاک	./۵
۱۴	با توجّه به بیتِ «نی، حریف هرکه از یاری برید پرده‌هایش پرده‌های ما درید» تفاوت معنایی واژهٔ «پرده» را بنویسید. آرایهٔ حاصل از این تفاوت معنایی چه نام دارد؟	./۷۵
۱۵	نام پدیدآورندگان «تمهیدات» و «کویر» را بنویسید.	./۵
۱۶	در بیت زیر، کدام ویژگی غزل اجتماعی وجود دارد؟ جامه‌ای کاو نشود غرق به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است	./۵
۱۷	در بیت زیر، سه آرایهٔ ادبی (غیر از واج‌آرایی، تکرار و تناسب) نشان دهید. با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت	./۷۵
۱۸	در عبارت «آن باغ پر از گل‌های رنگین شعر و خیال، در سموم سرد این عقل بی‌درد و بی‌دل پژمرد»، چند تشبیه وجود دارد؟	./۵
۱۹	ابیات زیر را کامل کنید. الف) ای بی‌خبر بکوش که صاحب‌خبر شوی ..... ب) وین نغمهٔ ..... بعد از من و تو ماند تا در ..... باقی‌ست آواز باد و باران	./۵ ./۵

www-kanoon-ir

	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۰	**با توجّه به بیت زیر، شاعر خود را با کدام ویژگی معرفی می‌کند؟** **انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت**	./۵
۲۱	**با توجّه به بیتِ «همه غیبی تو بدانی ، همه عیبی تو بپوشی همه بیشی تو بـــکاهی ، همه کمـــّی تو فـــزایی»:** **الف) در مصراع اوّل، کدام صفات خداوند ستوده شده است؟** **ب) کدام قسمت از بیت، به مفهوم این بخش از آیهٔ «تعِزُّ مَن تَشاء» نزدیک است؟**	 ./۵ ./۵
۲۲	**پیام کلّی بیتِ «گفت نزدیک است والی را سرای آنجا شویم گفت والی از کجا در خانهٔ خمار نیست» چیست؟**	./۵
۲۳	**بیتِ «آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده‌پی‌اش نام نهادند» بر چه مفهومی تأکید دارد؟**	./۵
۲۴	**در بیت زیر، شاعر به چه موضوعی اعتراف می‌کند؟** **«گـــر کسی وصف او ز مـــن پرسد بی دل از بی نشان چه گوید باز؟»**	./۵
۲۵	**بیتِ «با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند» به کدام ویژگی دماوند اشاره دارد؟ الف) بلندی ب) قدمت و دیرینگی**	./۵
۲۶	**شاعر در بیتِ «صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند»، شرط کمال را در چه می‌داند؟**	./۵
۲۷	**اشعار و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید.** **الف) حیات از عشق می‌شناس و ممات بی عشق می‌یاب.** **ب) به عالم عشق – که بالای همه است– نتوان رسیدن تا از معرفت و محبّت دو پایهٔ نردبان نسازد.** **پ) منّت خدای را ــ عزّ و جلّ ــ که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت.** **ت) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست** **ث) بگرای چو اژدهای گرزه** **ج) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب‌قلم نداشت** **چ) تو نمایندهٔ فضلی تو سزاوار ثنایی** **کامیاب و پاینده باشید.** **گروه زبان و ادبیّات فارسی دبیرستان نمونه**	 ./۵ ./۷۵ ./۷۵ ./۵ ./۵ ./۵ ./۵